

General Motors je doslej skorajda tretjino svoje prodaje v Evropi dosegal z modelom višjega srednjega razreda – ascono. Po osmih letih izdelovanja prve generacije ascone s prednjim pogonom je bilo že več kot nujno zamenjati ta avto za novejšo, sodobnejšo konstrukcijo, pa čeprav navsezadnje doseganja ascona ni kazala hujše konstrukcijske zastarelosti. Bitka na trgu pa zahteva novosti, predvse pa nov obraz.

Opovi oblikovalci so se še posebej potrudili pri oblikovanju zadka

Opel vectra

DO NOVEGA UGLEDA – Z NOVIM IMENOM

Opel vectra bo nasledil ascono, ki je bila eden od treh glavnih kosov kruha evropske podružnice General Motorsa

Dve karoserijski različici dajeta možnost večje prodaje

«V tem desetletju smo investirali nekaj milijard dolarjev v program novih izdelkov naše evropske podružnice,» pravi sedanji predsednik evropske veje General Motorsa, Rober J. Eaton. »Zdaj žajnjemo rezultate teh investicij. Na jaktualne rezultat dela naših konstruktorjev je pred vami – opel vectra. Spada v vrsto naših naprednih avtomobilov v sodobni paleti, ki je nastala pri Opliu in Vauxhallu v zadnjih letih. Z novim avtomobilom, ki ga bodo kupci po vsej Evropi uvrščali med izdelke, ki pomenijo pogled v prihodnost, imamo predvsem namen, jasno pokazati nadaljevanje naprednega konstruiranja naših novih izdelkov. V njih se stekajo naše stare prednosti, kot sta na primer gospodarnost in zanesljivost, z novimi dinamičnimi značilnostmi: visoka pasivna in aktivna varnost, aerodinamični dosežki, s katerimi smo izboljšali porabo goriva ter zagotovili manj hrupa in večje udobje.»

Vectra pomeni novo stopnjo pri evropski podružnici General Motorsa, od katere si v vodstvu neverjetno veliko obetajo. Vsi vodilni so povsem prepričani, da bodo prav s tem avtomobilom popravili svoj doslej omejen dosežek v Evropi, kjer so jih tekmeči (kot sta na primer Peugeot ali Fiat) v zadnjih nekaj letih prehiteli. Po novih avtomobilih, kadetu (leta 1984), omegi (1986), senatorju (1987), je vectra seveda le še stopnička v pripravi vrste novih sodobno konstruiranih avtomobilov – kar je

složen edini pravi adut v trdem boju za tržni delež, torej povečano prodajo avtomobilov.

Sele odkar so pri opalu predstavili novosti kot sta omega ali senator, se lahko z vso resnostjo pohvalijo, da pomeni zaščitna znamka Opel tudi napredek v oblikovanju, vodilno vlogo v aerodinamičnih lastnostih, prednost v tehniki in povečan ugled znamke, kot ob uvedbi novega vectre poudarja Horst W. Herke, predsednik poslovodnega odbora Opala iz Russelsheima.

NOVO IME ZA NOVE KUPCE

Tudi ime naj bi izražalo vse te nove lastnosti, poudarjajo pri Opalu, zato spremembu. Vectra je pri večini anketiranih vzbudila največ povezave s sodobno tehnologijo, napredkom in dinamiko.

Vse to v uvodu je pravzaprav le

Opel vectra s petimi vrati bo prisla s tekočih trakov šele spomlad

prikaz pričakovanj, ki so si jih pri Opalu oziroma General Motorsu postavili ob razvoju in pripravi novega avtomobila vectre. Izdelovalci so ga pričeli pred kratkim, takoj po kolektivnih dopustih v treh tovarnah, v Russelsheimu, Antwerpnu in Lutonu. Najprej ga bodo pričeli prodajati v ZRN, sredi oktobra, le malo kasneje pa se bo prodaja pričela še v vseh ostalih evropskih državah.

Ascona, ki je bila seveda tehnično izhodišče tega novega avtomobila, je bila vsaj v svoji zadnji različici s prednjim pogonom med kupci znana kot zanesljiv in predvsem za družino z otrokoma še kar prostoren avto. To je bil cilj konstruktorjev tudi pri snovanju vectre. Prostor za potnike se je povečal pri vectri le toliko, kolikor je bilo zares nujno, ne da bi pri tem inženirji morali občutnejše podaljšati avto. Medosno razdaljo so podaljšali za 2,5 cm in s tem nekaj pripomogli k večji prostornosti na zadnji klopi. Ostale pridobite prostornosti potniškega prostora (in prtljažnika) gre pripisati predvsem novosti v vectrini aerodina-

mični obliki. Kapljčasta oblika je omogočila oddebelitev predela, kjer so potniki. Tako je v kabini nekaj več prostora v širino, to pa predvsem pripomore k veliku boljšemu občutku, ko se vsedemo na trde a udobne sedeže (v dveh izvedenkah, odvisno od ravni opreme). Posledica izboljšanih aerodinamičnih lastnosti pa je tudi višji zadek, kar je dalo tudi večji prtljažni prostor.

Pri Opalu bodo vectre opremljali tako kot si želijo in kot tudi zmorcejo kupci. Tako bo na razpolago kar cel kup različnih ravni opreme, od povsem enostavne z označko LS pa do poddarjenega luksuzne z označko CD ali poudarjeno športne z znako GT. Vrh opreme bo tvoril model vectra 2000.

OSREDOTOČENJE NAJPOMEMBNEJŠIH INFORMACIJ

Poleg udobnih sedežev ob prvem stiku z notranjostjo ugaja tudi

Čim boljša aerodinamika ob še znosnih vplivih na ostale funkcije – to je bilo vodilo Oplovih oblikovalcev pri snovanju vectre

jasno oblikovana armaturna deska. Oplov oblikovalci notranjosti so zasledovali poseben koncept – vse informacije, ki so najbolj pomembne, dobi voznik skoncentrirane tik pred vidnim poljem, ko normalno zasleduje promet skozi vetrobransko steklo. Osrednji merilnik na srednjem delu armaturne deske je seveda merilnik hitrosti, desno in levo od njega pa so nato še ostali pomembnejši merilniki (odvisno od ravni opreme). Vse drugo, kar voznik za vožnjo sicer tudi potrebuje, a je vendarle še v drugi pomembnosti stopnji, pa je na armaturni deski nameščeno okoli osrednjega »informativnega bloka«. Levo so stikala za glavne in dodatne luči, desno gumbi oziroma vzvodi za gretje ter prostor za radijski sprejemnik. Tudi prostor za najrazličnejše drobnarje, ki jih voznik med vožnjo lahko shrani v dosegu rok, je kar dovolj.

Pri Oplu so tudi vektrino karoserijo naredili v dveh različicah – kot limuzino s štirimi vrati in kot različico s prisekanim zadkom, v tem primeru ima vectra pet vrat. Možnosti, ki jo je nudila ascona, limuzino le z dvoje vrati, a so zdaj pri vektri ukinili. Zunanost karoserijske pločevine je ostala tipično Oplova – kar je bil navsezadnjeg tudi eden od ciljev oblikovalnega oddelka. Opel vectra v svoji zunanjosti združuje linije, na katere naletimo pri drugih Oplovi modelih, vsekakor pa je oblikovalcem uspešno narediti zelo dopadljiv avto, ki že na prvi pogled pritegne pozornost (vsaž zda, ko je še nova pojava na cestah Evrope). Tako kot tudi že doslej novejši Oplovi avtomobili se tudi vektra lahko pohvali z zares vrhunskim rezultatom v aerodinamičnem pogledu – osnovni model s koeficientom zračnega upora (C_x) 0,29 spada v vodilno skupino v svojem razredu. Tudi nekoliko bolje opredeljene višje razlike vektre se od te vrednosti ne oddaljujejo veliko, čeprav ne dajejo tako majhnega zračnega upora. Vectra 2000, najmočnejša in najbolj športniška različica tega novega Oplovega modela višjega srednjega razreda, s precej širšimi gumami ter spoilerskimi dodatki na sprednjem in zadnjem delu karoserije je za manj kot 10 odstotkov slabša (C_x -0,31).

SPREMENJENO PODVOZJE ZA VEČJE UDOLJE IN VARNOST

Če se od vidnega dela novega Oplovega sodobnega konstrukcijskega dosegka spustimo še pod pločevino, je videti še več novega in zanimivega. Podvozje je sicer v svoji osnovni različici ostalo v primerjavi z ascono precej spremenjeno. Nove izkušnje Oplovega oddelka za podvozje so prinesle v praksi precej izboljšav – vectra se je na prvih preizkusnih vožnjah po nič kaj ravnih španskih cestah izkazala, kot udoben avto, ki je hkrati tudi zares varen v ovinkih. V vseh različicah je prednja prema s posamičnimi obesami oziroma mc-phersonovimi vzmetnimi nogami. Novosti so opora vzmetnih nog, pritridle stabilizatorja ter zadnja pritridle prečnega vodila. Zadnja prema je pa odvisna od zahtev moči motorja v posameznih različicah vectre. Modeli z motorji manjšo močjo ter s prednjim pogonom (do 2000 kubikov in 130 KM) imajo zadnjo premo takoreč klasične konstrukcije. To je »poitoga« prema, torej konstrukcija, kjer vzdolžna vodila povezuje prečna zvezda. Modeli vectre 2000 in vsi modeli s štirikolesnim pogonom (s 1800 in 2000 kubičnimi motorji) pa imajo zadaj nekoliko prilagojeno premo iz opa omege. Tu gre za premo s poševnimi vodili in specifično elasto-kinematicno opredeljenostjo vseh gumijastih vpetij, s čimer je omogočeno doseganje zares dobre lege na cesti.

Opovi strokovnjaki za podvozje so zelo enostavnim ukrepom tudi precej pripomogli k dvema dobrima lastnostima podvozja nove vectre. Kolesa (prednja in zadnja) imajo nekolikanj večji negativni nagib, pa se je tako popravila tako sposobnost boljše drže avtomobila pri vožnji v isti smeri, kot tudi lega na cesti.

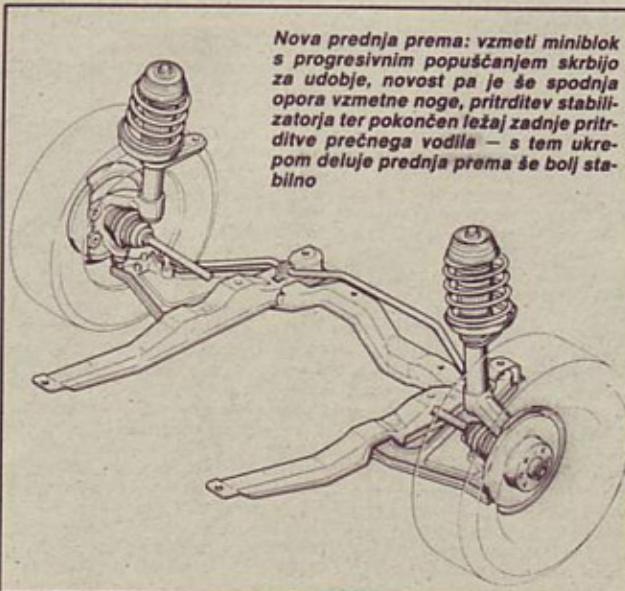
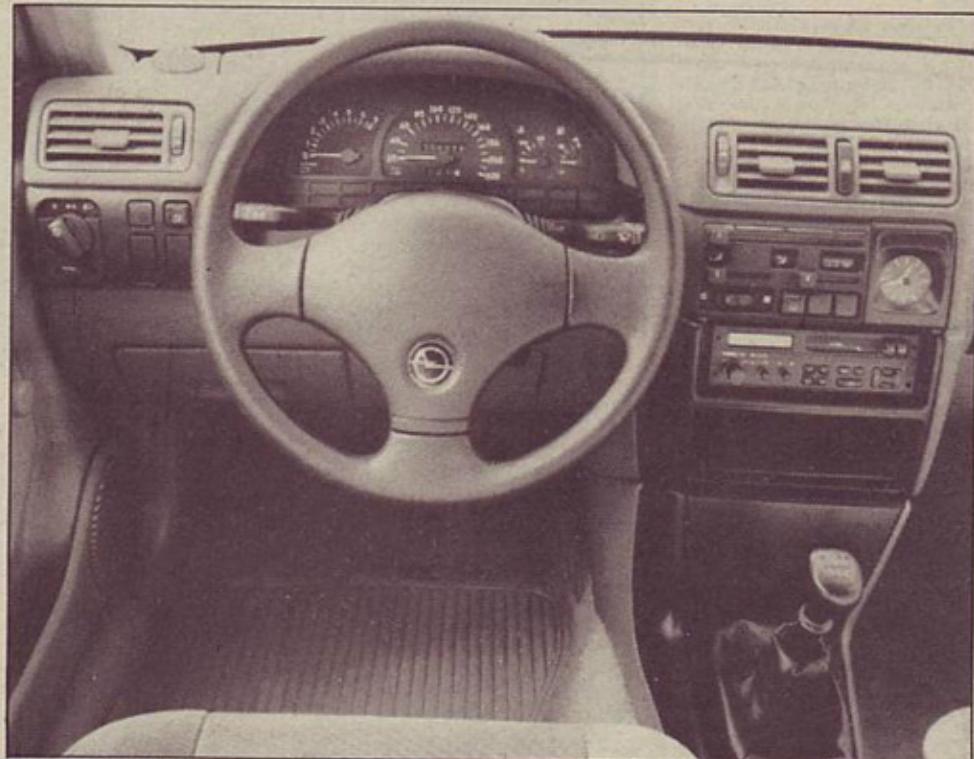
Skupaj z vsemi drugimi novostmi v podvozju, na primer zavornim sistemom, ki je seveda dvokrožen in dopušča na željo tudi namesti-

tev protiblokirnega sistema, je opel vectra dobil tudi možnost opreme s štirikolesnim pogonom. Za izvedbo tega pogona pravijo pri Oplu, da gre za tretjo generacijo štirikolesnega pogona. Opovi inženirji so ga razvili skupaj s strokovnjaki iz Steyr-Daimler-Puch, ki so prispevali velik delež predvsem z izkušnjami. Novost v primerjavi z ostalimi izvedbami štirikolesnega pogona pri vektri je posebna hidravlična sklopka, ki omogoča odklop povezave pogo-

na na zadnjo premo takat, ko kolesa niso gnana. S tem je omogočeno delovanje sistema ABS tudi ob štirikolesnem pogonu.

16 MOTORNIH RAZLIČIC

Največ begavosti pri opelu vectri povzroča celo vrsta motornih različic, ki so jih morali Oplovi konstruktorji pripraviti za vrsto različnih predpisov o emisiji strupenih

Nova prednja prema: vzmeti miniblok s progresivnim popuščanjem skrbijo za udobje, novost pa je še spodnja opora vzmetne noge, pritridle stabilizatorja ter pokončen ležaj zadnje pritridle prečnega vodila – s tem ukrepom deluje prednja prema še bolj stabilno

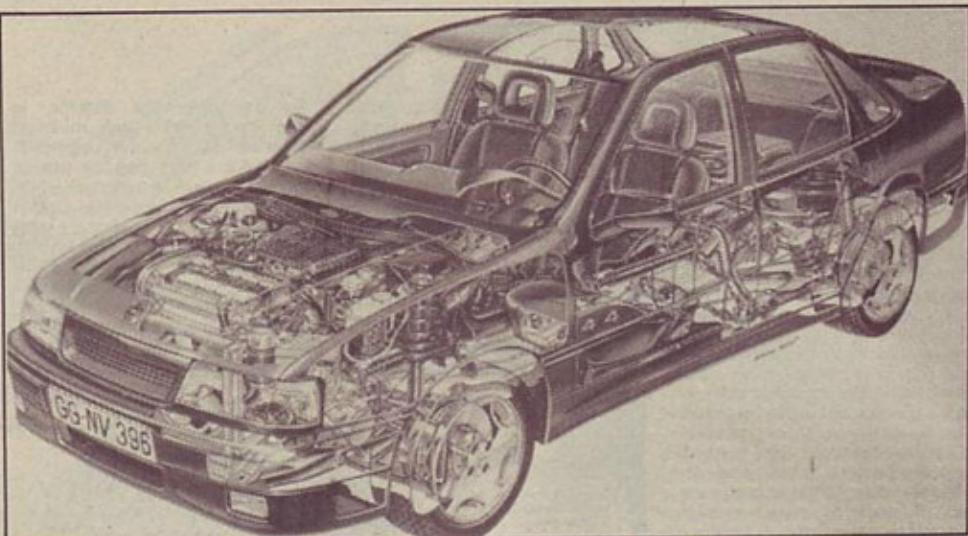
Osnedni »informativni« del armaturne plošče je lepo pregleden, manj pomembne funkcije pa najdemo na obrobju

snovi v izpušnih plinih, ki veljajo po različnih evropskih državah. Vseh motornih izvedenih je kar 16. Te izvedene temeljijo na nekaj znanih in nekaj novih motornih konstrukcijah. Znani so 1600, 1800 in 2000 kubični motorji, novost pa sta 1400 kubični motor (pripravljen iz doslej uspešnega motorja s 1300 kubiki) ter dizelski 1700 kubični motor (nekoliko povečana prostornina in spremenjeni pomembnejši deli iz dosedanja 1600 kubičnega dizla). Obe novosti imata le po eno različico. Motor s 1600 kubiki bo sicer vedno opredeljen z Rochesterom enostavnim vbrizgavanjem (a v treh različicah), za 1800 kubični motor so predvideli le različico z elektronskim uplinjačem, za 2000 kubični motor pa je predvi-

denih kar pet možnosti, odvisno so pač od števila ventilov in od zahtev po takšnem ali drugačnem izpuhu – za podporo vseh pa skrbi Bosch motoronic. Slednji Oplov motor je prav gotovo eden od najuspešnejših, kot pravi glavni konstruktor pri Opelu Friedrich W. Lohr pa so se odločili za najuspešnejšo elektronsko podporo predvsem zaradi tega, ker kljub sicer nekoliko višji ceni daje najboljše rezultate, pa naj gre za gospodarno porabo, veliko moč ali pa čim manj strupene izpušne pline.

Vsekakor je opel vectra že v svojih osnovnih motornih različicah zelo zanimiv avto, ki med vožnjo daje občutek poskočnosti (če je ta potrebna), hkrati pa je tudi dokaj gospodaren. V nekoliko močnejših različicah je seveda še veliko bolj čutiti močno srce, čeprav seveda tudi ob še tako na široko zastavljeni predstavitvi opla vectre v Andaluziji ni bilo mogoče preizkusiti vseh različic. Pripravljene so bile namreč teste za prodajo v ZRN, kjer je seveda pomemben del opreme katalizator. Znano je, da avtomobili s katalizatorji niso tako poskočni kot njihove podobne različice brez te čistilne naprave. Pa vendar je vsaj na prvih krajših preizkusih občutek pri vectri prav impresiven. Motorji, tako 1600 kot tudi 2000 kubični, avto

Opel vectra skozi rentgenske oči risarja Bettija

zares poženejo tako dobro, kot si je res le zaželeti. Pri tem se je zdela tudi poraba goriva dokaj v mejah, še posebej pa je pri tej postavki presenetila še ena Oplova novost.

To je štiristopenjski avtomatski menjalnik, katerega zasnova je sicer znana že iz drugih oplov, omege in senzatorja. Tokrat pa je Oplovemu partnerju, japonskemu Borg-Warnerju, uspelo avtomati-

ko prilagoditi tudi prednjemu pogonu in jo temeljito podpreti z elektroniko. Na voljo so kar trije programi menjavanja – običajen, športni in zimski. Štiristopenjska avtomatika ima seveda tudi premostitev spremiščevalnika moči v tretji in četrti prestav, ob tem pa je še pezan za motronicom. Ta vsakokratnem zelo kratkim spremenjanjem trenutka vziga med prestavljanjem še na dodaten na-

čin skrbi za čim neopaznejše samodejno pretikanje. Ob vseh teh lastnostih pa je seveda še ena pomembna: poraba goriva se v primerjavi z ročnim petstopenjskim menjalnikom poveča le neznatno, za nekaj odstotkov.

MANI TEŽAV S KAKOVOSTJO

Tehnični podatki

Vectra 1.4: karoserija s 4 ali 5 vrati; oprema S ali GL; motor: prostornina 1389 cm³, vrtina in gib 77,6 × 73,4 mm, odmična gred v glavi (aluminijasti), pogon z zobatim jermenom, nastavitev ventilov hidravilna, proti metanolu odporen sistem dovoda goriva, padotični uplinjač Pierburg ali AC Delco 2 E 3, največja moč 55 kw (75 KM) pri 5600 1/min, največji navor 180 Nm pri 3000 1/min; štiri ali petstopenjski menjalnik; prednji pogon; kolesni obroči 5 1/2 J × 14, dimenzija gum 175/70 R 14 82 T ali 195/60 R 14 85 T (za doplačilo) teža od 982 do 1020 kg; najvišja hitrost 176 km/h, pospešek od 0 do 100 km/h 14,5 sek.; poraba po ECE normah 5,3/6,7/8,9 l na 100 km s štiristopenjskim menjalnikom, 5,0/6,3/9,2 l na 100 km s petstopenjskim menjalnikom (pri stalni hitrosti 90,120 km/h, v mestnem ciklusu).

Vectra 1.6: karoserija s 4 ali 5 vrati; oprema LS, GL, GLS, CD; motor: 1598 cm³, vrtina in gib 79 × 81,5 mm, enostavno vibrizgovanje goriva Rochester TBI 700, največja moč 55 kw (75 KM) pri 5200 1/min, največji navor 125 Nm pri 2600 1/min (motor s katalizatorjem) ali 127 Nm pri 2600 1/min (motor brez katalizatorja), bencin neosvinčen 95 oktanov; petstopenjski menjalnik; prednji pogon; teža 1005 kg (4 v) in 1035 kg (5 v); najvišja hitrost 176 km/h, pospešek od 0 do 100 km/h 14,0 sek.; poraba po EC normah 5,2/6,8/9,1 l na 100 km (motor s katalizatorjem) in 5,1/6,6/9,2 l na 100 km.

Vectra 1.6 S: največja moč 60 kW (82 KM) pri 5400 1/min, največji navor 130 Nm pri 2600 1/min, bencin super 98 oktanov; najvišja hitrost 178 km/h, pospešek od 0 do 100 km/h 13,5 sek.; poraba po ECE normah 5,0/6,4/8,5 l na 100 km.

Vectra 1.8: karoserija s 4 ali 5 vrati; oprema LS, GL, GLS, CD in GT; motor 1796 cm³, vrtina in gib 84,8 × 79,5 mm, uplinjač Pierburg 2 EE (ecotronic), največja moč 65 kw (88 KM) pri 5400 1/min, največji navor 143 Nm pri 3000 1/min; pogon na prednja kolesa ali štirkolesni pogon; teža 1040 kg (4 v) in 1070 kg (5 v), 1195 kg (4 x 4); dimenzija gum 195/60 R 14 85 H; najvišja hitrost 182 km/h, pospešek od 0 do 100 km/h 12,5 sek.; poraba po ECE normah 5,3/6,8/9,6 l na 100 km/h.

Vectra 2.0: karoserija s 4 ali 5 vrati; oprema LS, GL, GLS, CD in GT; motor: prostornina 1700 cm³, vrtina in gib 82,5 × 79,5 mm, razdelilna tlacička goriva Bosch VE 4/9 F 230 R 313, največja moč 85 kw (115 KM) pri 5200 1/min (s katalizatorjem ali brez), največji navor 170 Nm pri 2600 1/min (s katalizatorjem), 175 Nm pri 2600 1/min (brez katalizatorja); ali največja moč 95 kw (130 KM) pri 5600 1/min, največji navor 180 Nm pri 4600 1/min (oba motorja grez katalizatorja – super bencin 98 oktanov); pogon na prednja ali na štiri kolesa; teža 1125 kg ali 1210 kg (4 x 4); najvišja hitrost 198 km/h (15 KM) oz. 206 km/h (130 KM), pospešek od 0 do 100 km/h 10,5 sek. (115 KM) oz. 9,5 sek. (130 KM), poraba po ECE normah 5,6/7,1/10,3 l na 100 km (motor s katalizatorjem), 6,2/7,6/10,6 l na 100 km (motor 115 KM, brez kataliza-

torja), 6,0/7,4/10,1 l na 100 km (130 KM).

Vectra 2000: karoserija s 4 vrati; oprema 2000; motor s katalizatorjem; prostornina 1998 cm³, vrtina in gib 86 × 86 mm, vibrizgovanje goriva Bosch motronic ML 4,1, največja moč 110 kw (150 KM) pri 6000 1/min, največji navor 200 Nm pri 4800 1/min, neosvinčen bencin 95 oktanov; kolesni obroči 6 J × 15, dimenzija gum 195/60 R 15 87 V ali 205/55 R 15 87 V (za doplačilo); teža 1175 kg; najvišja hitrost 215 km/h, pospešek od 0 do 100 km/h 9,0 sek., poraba po ECE normah 5,8/7,4/10,3 l na 100 km; ali motor brez katalizatorja; največja moč 115 kw (157 KM) pri 6000 1/min, največji navor 203 Nm pri 4800 1/min, super bencin 98 oktanov.

Vectra 1,7 D: karoserija s 4 ali 5 vrati; oprema LS, GL, GLS; motor: prostornina 1700 cm³, vrtina in gib 82,5 × 79,5 mm, razdelilna tlacička goriva Bosch VE 4/9 F 230 R 313, največja moč 85 kw (115 KM) pri 5200 1/min (s katalizatorjem ali brez), največji navor 170 Nm pri 2600 1/min (s katalizatorjem), 175 Nm pri 2600 1/min (brez katalizatorja); ali največja moč 95 kw (130 KM) pri 5600 1/min, največji navor 180 Nm pri 4600 1/min (oba motorja grez katalizatorja – super bencin 98 oktanov); pogon na prednja ali na štiri kolesa; teža 1125 kg ali 1210 kg (4 x 4); najvišja hitrost 198 km/h (15 KM) oz. 206 km/h (130 KM), pospešek od 0 do 100 km/h 10,5 sek. (115 KM) oz. 9,5 sek. (130 KM), poraba po ECE normah 5,6/7,1/10,3 l na 100 km (motor s katalizatorjem), 6,2/7,6/10,6 l na 100 km.

Skupni podatki: velikost prtljažnika – karoserija s 4 vrati 530 litrov, karoserija s 5 vrati 460 litrov, s prevrnjenim klopoj 850, do stropa 1290 litrov, dolžina 4430 mm (4 v), 4350 mm (5 v), širina 1700 mm, višina 1400 mm, mednosna razdalja 2600 mm, medkolesna razdalja spredaj 1426, zadaj 1423 mm, posoda za gorivo 61 l.

Opel je pri uvajaju omege imel kar veliko težav s kakovostjo vozil. Toda s pametnim reagiranjem se težave niso obrnile proti tej ameriški podružnici. Da bi zadovoljili kupce, nezadovoljne nad kakovostjo izdelave ter predvsem zaradi različnih tovarniških napak pri omegi, so pri Opelu vse te težave odstranjevali brezplačno in z veliko pravega pristopa k kupcem. Toda težave zaradi kakovosti se pri oplu vectri ne bodo ponovile, zatrjujejo tudi najvišji predstavniki Opala! »Zdaj obvladujemo tako novo popolnoma z elektroniko podprtijo produkcijo kot tudi dobavitevje, ki se včasih pri omegi res niso najbolj izkazali,« pravi Friedrich W. Lohr. Pri produkciji si bodo v vseh treh tovarnah večinoma pomagali z elektronsko podprtostjo, torej številnimi roboti. Pa tudi za čistejše okolje skrbijo pri Opelu, saj bodo na primer vectre brez delov, ki bi vsebovali azbest, pri izdelavi si ne pomagajo z visoko onesnažajočim kadmijem, uporabljajo tudi vodotopne premaze za karoserijsko zaščito (lak). Ob vsem tem, kar se vložili v obliki investicij in znanja, pa se bo novi model vectre v primerjavi s starimi asconami podražil le za okoli 10 odstotkov. To je seveda predvsem korak k osvajanju čim večjega števila prodanih avtomobilov. Predvidevajo namreč zmogljivosti okoli 350 tisoč avtomobilov letno. In ker je ugodna cena seveda pomembna privlačnost za vsakega kupca, je opel vectra avto, ki obeta za Opel in evropski General Motors kar veliko.

TOMAZ POREKAR